

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-532

5.7.2023

If Skadeforsikring NUF

Bilansvar

Sykkelulykke – kollisjon med bil – oppreisningserstatning – grovt uaktsomt – Bal. § 4 – Skl. § 3-5.

Skadelidte var utsatt for en ulykke da han som syklist kolliderte med en bil. Ulykken skjedde da skadevolder var på vei ut fra en parkeringsplass, og misligholdt vikeplikten. Skadevolder kjørte skadelidte til legevakt, og der ble det ikke påvist noen skader utover skrubbsår. To år etter hendelsen fremsatte skadelidte krav om oppreisningserstatning. Foretaket avslo kravet idet foretaket la til grunn at skadevolder ikke hadde opptrådt grovt uaktsomt. Nemnda bemerket at brudd på vikeplikten alene ikke var ensbetydende med grov uaktsomhet. Etter en konkret vurdering av sakens opplysninger, konkluderte nemnda med at skadelidte ikke hadde sannsynliggjort at skadevolder hadde opptrådt grovt uaktsomt. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte ble påkjørt da han kom syklende på en sykkel 31.8.20. Politiet har ikke etterforsket saken, og skadevolder er dermed ikke ilagt et forelegg for overtredelse av vegtrafikkloven.

Etter hendelsen kjørte skadevolder skadelidte til legevakta. Av notat fra legevakta fremgår:

Syklet og fikk påkjørt fra høyre siden, han hadde ikke høy fart, bilen som påkjørt også hadde lav fart (bilen var på vei ut fra en parkering).

Han falt ned, har flere steder som har truffet bakken, men ses ingen alvorlig skade per nå.

...

Ingen alvorlig skader. smerterstillende skal benyttes ...

Av et annet notat fra samme dag fremgår at skadelidte hadde smerter i hofte, kne og legg, og at han husket hele hendelsen.

Saken ble meldt til forsikringsforetaket (heretter foretaket) 7.9.20, hvor det er gitt følgende opplysninger om hendelsesforløpet:

Kjøretøy A kjører ut fra parkeringsplass og skal svinge til høyre ... EL-sykkel kommer inn fra venstre – treffer venstre forskjerm og person faller over panser og i asfalt. Litt usikker på om EL-sykkel kommer på fortau eller i gaten. Person ble kjørt på legevakt, men det ble ikke konstatert skader utover skrubbsår.

Skadelidte fremsatte krav om oppreisning i brev av 31.8.22.

Foretaket avslo kravet om oppreisningserstatning i brev av 6.9.22 under henvisning til at skadevolder ikke hadde opptrådt grovt uaktsomt.

Foretaket innhentet etter dette en uttalelse fra skadevolder som i e-post 16.2.23 skrev følgende:

Jeg kjørte fra arbeidsplassen min ... ut hovedporten mot (vei). Jeg stoppet ved porten for å sjekke om det var klart og i det jeg krysser fortauet traff vi hverandre. Etter min mening kom syklisten på fortauet. Han traff meg ved venstre forskjerm, seilte over panseret og landet i gaten, nær fortauet. Grunnen til at jeg tror han kom på fortauet er at jeg hadde blikket mot gaten for å se etter biler, dermed overså jeg han som, etter min

mening, syklet på fortauet. Vil også understreke at farten var lav. Jeg stoppet og kjørte mot veien da jeg trodde det var klart. Kun noen få meter.

Syklisten reiste seg med en gang og var egentlig mest opptatt av sykkel sin. Jeg kjørte han og sykkel til hans arbeidsplass, som var i nærheten, der han satt fra seg sykkel. Der skrev vi også skademelding. Han klagde der på vondt i hofte og rygg. Jeg ringte derfor til legevakten, kjørte han dit hvor han ble sjekket av lege. Han sa til meg etter legebesøk at han kun var forslått. Etter legebesøket kjørte jeg han hjem. Og siden har jeg ikke hørt noe.

Dette er 2 ½ år siden så litt vanskelig å huske alle detaljer men tror jeg har fått med det vesentlige.

Skadelidte har i det vesentlige anført at han har rett til oppreisningserstatning, ettersom skadevolder har opptrådt grovt uaktsomt. Skadelidte holdt 20 km/t, syklet langs veien nært fortauskanten og syklet ikke på en EL-sykel, men en vanlig sykkel. Skadevolder er ansvarlig for skadelidtes personskade. Skadevolder traff skadelidte idet skadevolder skulle kjøre ut på veien, og misligholdt således vikeplikten. Brudd på vikeplikten utgjør normalt et markert avvik fra forsvarlig handlemåte. Skadevolder har utvist manglende oppmerksomhet idet hun svingte ut fra parkeringsplassen, og den manglende oppmerksomheten har pågått i flere sekunder. Skadevolder hadde god tid til å la skadelidte passere bilen hennes. Skadevolder begynte å kjøre selv om hun hadde gitt tydelige signaler til skadelidte om at han trygt kunne kjøre forbi. Vilårene for oppreisningserstatning er etter dette oppfylt. Det vises til LB-2022-33047

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at det ikke er grunnlag for oppreisningserstatning, jf. bal § 4 jf. skl. § 3-5, ettersom skadevolder ikke har påført personskaden ved grov uaktsomhet. Grov uaktsomhet fordrer et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte, jf. Rt-2004-499 avsnitt 32 og Rt-2009-6 avsnitt 49. Det er ikke tilstrekkelig at skadevolder hadde vikeplikt da ulykken inntraff, da dette alene ikke kan oppfylle kravet om at det foreligger grov uaktsomhet. Det er verken sannsynliggjort at bilen holdt høy fart eller at skadevolder ikke stoppet opp før hun kjørte ut i veien. Det at skadevolder ikke oppdaget skadelidte før det var for sent, kan ikke anses som en grov uaktsomhet eller et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte. Slik saken er opplyst, må skadevolders handling karakteriseres som en redusert oppmerksomhet som mange bilførere fra tid til annen kan gjøre seg skyldig i, jf. Rt-2011-83. Faktum i LB-2022-33047

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om skadelidte har krav på oppreisningserstatning, herunder om skadevolder kan anses å ha opptrådt grovt uaktsomt ved kjøringen, jf. bal. § 4 og skl. § 3-5.

Etter bal. § 4 annet punktum er "trygdslaget" ansvarlig for oppreisning for ikke- økonomisk skade når skadevolder har utvist grov uaktsomhet, jf. skl. § 3-5. Det følger av Rt-2004-499 (avsnitt 32) at det kreves et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte for at en handling eller en unnlatelse skal anses som grovt uaktsomt, jf. også Rt-2009-6 avsnitt 49.

Det er skadelidte som må sannsynliggjøre at vilårene for oppreisningserstatning er oppfylt, herunder at skadevolder opptrådte grovt uaktsomt.

Det er lagt til grunn i rettspraksis at langvarig, kvalifisert uoppmerksomhet etter forholdene kan medføre at det foreligger grov uaktsomhet, jf. Rt-2008-1360 som gjaldt påkjørsel som følge av manglende aktpågivenhet. I LB-2007-59903 fant retten at det forelå grov uaktsomhet da skadevolders oppmerksomhet "over et tidsrom av i alle fall mer enn 5 sekunder vært rettet mot noe annet enn trafikkbildet". Kortvarig uoppmerksomhet er derimot i utgangspunktet ikke tilstrekkelig for å konstatere grov uaktsomhet, jf. avgjørelse 2014-027.

Det må foretas en konkret helhetsvurdering av hendelsen og forholdene hos skadevolder. Ulykken inntraff på ettermiddagen 31.8.20. Det var lyst ute, og det er ikke opplyst om værforhold som

gjorde sikt eller føre vanskelig. Det er uklart om skadelidte syklet på veien eller på fortauet da ulykken inntraff. Skadevolder mener at sykkelens må ha kjørt på fortauet fordi hun ikke så skadelidte da hun så etter trafikk i veibanen før hun kjørte ut, jf. e-posten av 17.2.23. Skadelidte har på sin side anført at han syklet på veien nært fortauet. Nemnda finner ikke at dette er avgjørende all den tid skadevolder uansett hadde vikeplikt. Dette medfører ikke i seg selv at kravet om grov uaktsomhet er oppfylt.

Det er ikke fremlagt dokumentasjon som sannsynliggjør at skadevolders bil holdt høy fart eller at hun ikke stoppet opp før hun kjørte ut i veien. Skadevolder har opplyst å ha kjørt i 10 km/t og skadelidte har opplyst at han syklet i 20 km/t. Det er ingen opplysninger om hva som var grunnen til at skadevolder ikke oppdaget skadelidte før det var for sent. Slik saken er opplyst finner nemnda at skadevolders handling må karakteriseres som en redusert oppmerksomhet som mange bilførere fra tid til annen kan gjøre seg skyldig i, jf. Rt-2011-83.

Basert på den fremlagte skriftlige dokumentasjonen, kan ikke nemnda se at skadelidte har sannsynliggjort at skadevolder har opptrådt grovt uaktsomt ved å utøve en langvarig og kvalifisert uoppmerksomhet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).